

EGYEZMÉNY

A KÖZÚTI JÁRMŰVEKRE, A KÖZÚTI JÁRMŰVEKBE SZERELHETŐ ALKATRÉSZEKRE, ILLETVE A KÖZÚTI JÁRMŰVEKNÉL HASZNÁLTOS TARTOZÉKOKRA VONATKOZÓ EGYSÉGES MŰSZAKI ELŐÍRÁSOK ELFOGADÁSÁRÓL ÉS EZEN ELŐÍRÁSOK ALAPJÁN KIBOCSÁTOTT JÓVÁHAGYÁSOK KÖLCSÖNÖS ELISMERÉSÉNEK FELTÉTELEIRŐL^{*/}

(2. felülvizsgált változat, amely tartalmazza az 1995. október 16-án hatályba lépett módosításokat)

113. Melléklet: 114. Előírás

Hatályba lépett az Egyezmény Mellékleteként 2003. február 1-én

EGYSÉGES ELŐÍRÁSOK

- I. CSERE- LÉGZSÁK-RENDSZEREK LÉGZSÁK-BETÉTJÉNEK JÓVÁHAGYÁSÁRA,
- II. JÓVÁHAGYOTT TÍPUSÚ LÉGZSÁK-BETÉTTTEL ELLÁTOTT CSERE KORMÁNYKERÉK,
- III. OLYAN CSERE LÉGZSÁK-RENDSZER, AMELYET NEM KORMÁNYKERÉKBE SZERELNEK JÓVÁHAGYÁSÁRA

**NEMZETI KÖZLEKEDÉSI HATÓSÁG
BUDAPEST
2008**

^{*/} Az Egyezmény korábbi címe: **Egyezmény gépjármű részegységek és alkatrészek jóváhagyására vonatkozó egységes feltételek elfogadásáról és a jóváhagyás kölcsönös elismeréséről.** Kelt Genfben, 1958. március 20-án.

Az Előírás eredeti címe:

UNIFORM PROVISIONS CONCERNING THE APPROVAL OF:

- I. AN AIRBAG MODULE FOR A REPLACEMENT AIRBAG SYSTEM;**
- II. A REPLACEMENT STEERING WHEEL EQUIPPED WITH AN AIRBAG MODULE OF AN APPROVED TYPE;**
- III. A REPLACEMENT AIRBAG SYSTEM OTHER THAN THAT INSTALLED IN A STEERING WHEEL**

A magyar szöveg

JAMES Mérnökiroda Kft.

Fordította: Tóth József

Készült az ENSZ-EGB 2003. július 2-án kelt E/ECE/324/ECE/TRANS/505/Rev.2/Add.113. számú angol nyelvű kiadványa alapján.

114. számú Előírás
TARTALOMJEGYZÉK

1.	Hatály.....
2.	Meghatározások.....
3.	Jóváhagyás iránti kérelem
3.1.	Kérelem cserélhető légszák rendszer légszákbetétének jóváhagyása iránt
3.2.	Jóváhagyott típusú légszákbetéttel ellátott cserélhető kormánykerék jóváhagyása.....
3.3.	Kérelem nem kormánykerékbe szerelhető légszák rendszer cserélhető kivitelű elrendezésének jóváhagyása iránti.....
4.	Jóváhagyás
4.1.	Cserélhető légszákbetét jóváhagyása
4.2.	Jóváhagyott típusú légszákbetéttel ellátott cserélhető kormánykerék jóváhagyása.....
4.3.	Nem kormánykerékbe szerelhető , cserélhető kivitelű légszák rendszer jóváhagyása
5.	Követelmények
5.1.	Cserélhető légszák rendszer légszákbetétének, jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék, vagy nem kormánykerékbe szerelt cserélhető kivitelű légszák rendszer jóváhagyására vonatkozó általános követelmények.....
5.2.	Cserélhető légszák rendszer légszákbetétének jóváhagyásának követelményei.....
5.3.	Jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék jóváhagyásának követelményei
5.4.	Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető kivitelű légszák rendszer jóváhagyásának követelményei.....
6.	Vizsgálatok.....
6.1.	Cserélhető légszák rendszer légszákbetétének vizsgálatai
6.2.	Jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék vizsgálatai.....
6.2.1.	Szilárdsági vizsgálatok.....
6.2.1.1.	Melegedési vizsgálat
6.2.1.2.	Hajlítási vizsgálat.....
6.2.1.3.	Nyomaték vizsgálat.....
6.2.1.4.	Kifáradási vizsgálat.....
6.2.2.	Beszerelési követelmények vizsgálatai és a műszerfal láthatóságának biztosítása a gépjárművezető számára
6.2.3.	Jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék(kerekek)-kel ellátott jármű(vek) frontális ütközés vizsgálata(i)
6.3.	Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszer vizsgálatai.....
6.3.1.	Cserélhető légszák rendszerben használható légszákbetét vizsgálatai.....
6.3.2.	Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszer(ek) befogadására kialakított jármű(vek) ütközés vizsgálata(i)

7. Tájékoztatások felhasználók.....
8. Jóváhagyott típussal megegyező gyártmány
9. Rendelkezések nem megfelelő gyártás esetén.....
10. Cserélhető légzsák rendszer számára kialakított légzsákbetét típusának vagy jóváhagyott típusú légzsákbetéttel ellátott cserélhető kormánykerék típusának vagy a nem kormánykerékbe szerelhető kivitelű cserélhető légzsák rendszer típusának módosításai
11. A gyártás végleges beszüntetése.....
12. A jóváhagyási vizsgálatok végrehajtásáért felelős műszaki szolgálat neve és címe.....

Mellékletek

1. Melléklet: Cserélhető légzsák rendszer számára kialakított légzsákbetét típusának jóváhagyására, annak elutasítására, kiterjesztésére, visszavonására, vagy a gyártásának végleges beszüntetésére vonatkozó értesítés
 2. Melléklet: Jóváhagyott típusú légzsákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék típusának jóváhagyására, annak elutasítására, kiterjesztésére, visszavonására vagy gyártásának végleges beszüntetésére vonatkozó értesítés
 3. Melléklet: Nem cserélhető kialakítású kormánykerékbe szerelt cserélhető légzsák rendszer típusának jóváhagyására, annak elutasítására, kiterjesztésére, visszavonására vagy gyártásának végleges beszüntetésére vonatkozó értesítés
 4. Melléklet: Cserélhető légzsák rendszer számára kialakított légzsákbetét jóváhagyási jelölésének példája
 5. Melléklet: Jóváhagyott típusú légzsákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék jóváhagyási jelölésének példája
 6. Melléklet: Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légzsák rendszer jóváhagyási jelölésének példája
 7. Melléklet: Kifáradási vizsgálat elvégzésére szolgáló készülék
 8. Melléklet: A „H”-pont és a tényleges törzs dőlésszög meghatározási eljárása gépjárművekben elfoglalható ülési helyzetek számára
-

1. ALKALMAZÁSI TERÜLET

Ezt az Előírást alkalmazzák a jármű értékesítése után a következő szerkezetekre:

- 1.1. járművekbe telepítésre szánt cserélhető légzsák rendszerek légzsákbetéteire;
- 1.2. M1 és N1 kategóriás járművekben alkalmazható cserélhető kormánykerekekre, amelyek jóváhagyott típusú légzsákbetéttel vannak felszerelve, és járulékos biztonsági rendszer feladatainak ellátására szolgálnak gépjárművekben a biztonsági öveken és más biztonsági berendezéseken túl, azaz olyan rendszerként, amely súlyos ütközés bekövetkezése esetében automatikusan beiktat egy rugalmas alakváltozásra alkalmas szerkezetet a járműben utazók sérüléseinek enyhítése érdekében;
- 1.3. Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légzsák rendszerekre, amelyek jóváhagyott típusú légzsákbetétekkel vannak ellátva biztonsági öveken és egyéb biztonsági berendezéseken túl alkalmazott járulékos biztonsági rendszerként M1 és N1 kategóriás gépjárművekben, azaz olyan rendszerként, amely súlyos mértékű ütközés bekövetkezése esetében automatikusan beiktat egy rugalmas alakváltozásra alkalmas szerkezetet a járműben utazók sérüléseinek enyhítése érdekében.

2. MEGHATÁROZÁSOK

- 2.1. „Légzsák rendszer” alkatrészek olyan csoportját jelöli, amelyeket jármű(vek)be beszerelve, végrehajtja a gyártó által feladatául meghatározott összes műveletet. Ez a rendszer foglaljon magában legalább egy kioldó egységet, amely működtet egy vagy több légzsákbetétet és a villamos kioldó vezeték rendszert, ilyennek az alkalmazása esetén.
- 2.2. „Légzsák” megnevezés jelöli azt a hajlékony anyagból gyártott zárt térfogattal rendelkező teret, amelyet a felfúvó szerkezet lát el gáztöltéssel és felfogja a jármű utasának ütközését.
- 2.3. „Légzsákbetét” megnevezés jelöli azt a legkisebb részszerelvényt, amely magába foglalja a beiktatásához szükséges energiaforrást és magát a beiktatásra kerülő légzsákot.
- 2.4. „Cserélhető kormánykerék” megnevezés jelöli (légzsákbetéttel ellátva) azt az értékesítés után alkalmazásra kerülő kormánykereket, amely beszerezhető egy gépjármű módosításához, és amely funkcionális méreteit, formáját és/vagy anyagát illetően változtatásoknak lehet kitéve a jármű gyártója által szolgáltatott eredeti kormánykerékhez képest.
- 2.5. „Cserélhető légzsák rendszer” megnevezés jelöli azt az értékesítés után beszerezhető légzsák rendszert, amely a gépjármű módosításához szerezhető be és funkcionális méreteit, formáját, anyagait vagy működését tekintve eltérhet gyártója által a gépjárműhöz eredetileg szolgáltatott légzsák rendszertől.
- 2.6. Cserélhető légzsák rendszerekhez szállított légzsákbetétek kategóriái:
 - 2.6.1. „A” kategória: egy jármű vezetőjének védelmére szánt készülék, frontális ütközés bekövetkezése esetén.
 - 2.6.2. „B” kategória: A vezető ülésétől különböző első ülésen helyet foglaló utas(ok) védelmére szánt készülék, frontális ütközés bekövetkezése esetén.
 - 2.6.3. „C” kategória: Nem az első ülések valamelyikén helyet foglaló utas(ok) védelmére szánt készülék frontális ütközés bekövetkezése esetén.
 - 2.6.4. „D” kategória: Az első ülésen helyet foglaló utas(ok) védelmére szánt készülék, oldalirányú ütközés bekövetkezése esetén.
- 2.7. „Kioldás pillanata” megnevezés jelöli azt a pillanatot, amikor beiktatódást eredményező esemény bekövetkezése esetén, az ezt a beiktatást előidéző alkotóelemek visszafordíthatatlanul működtetésre kerülnek.

- 2.8. „Vezérlőegység vagy kioldó egység” megnevezés jelöli azt a részszervélynt, amely az összes, ütközés bekövetkezésének érzékelését lehetővé tevő és kioldást eredményező alkatrészt tartalmazza.
- 2.9. „Kioldó vezetérendszer” megnevezés jelöli az összes villamos vezetékét és csatlakoztatást, amelyek a teljes légszák rendszer különböző részeit egymáshoz és adott esetben a járműhöz csatlakoztatják.
- 2.10. „Terheletlen jármű tömeg” megnevezés jelöli a futásra kész állapotú jármű tömegét utasok és terhelés nélkül, de teljesen feltöltve üzemanyaggal, hűtőfolyadékkal, kenőanyaggal, ellátva szerszámokkal és pótkerékekkel (ha ezek normál felszereltségként vannak a jármű gyártója által meghatározva).
- 2.11. „Légszákbetét típusa cserélhető légszák rendszer számára” jelöli az olyan légszákbetéteket, amelyek nem különböznek egymástól az alábbi jellemzők vonatkozásában:
- (a) a légszákbetét kategóriája
 - (b) a légszák geometriai méretei
 - (c) a légszák anyaga
 - (d) lefúvónyílások vagy ezekkel egyenértékű szerelvények
 - (e) gázfejlesztő
 - (f) a burkolási elv
 - (g) a fedél anyaga, szerkezete és méretei
 - (h) a hajtóanyag összetétele
 - (i) a betét rögzítésének módszere.
- 2.12. „Légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék típusa” jelöli azokat az értékesítést követően beszerezhető kormánykerekeket, amelyek az alábbi lényeges jellemzők vonatkozásában nem különböznek egymástól:
- (a) beszerelt légszák megléte,
 - (b) a kormánykerék mérete és átmérője,
 - (c) az alak, amennyiben befolyásolja a biztonságos üzemeltetést és a szilárdsági tulajdonságokat,
 - (d) az anyag
- a fenti 2.11. bekezdés szerinti cserélhető légszák rendszerhez használható légszákbetét típus meghatározása.
- 2.13. „Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszer típusa” megnevezés jelöli azokat a cserélhető légszák rendszereket, amelyek nem különböznek egymástól az alábbi lényeges szempontokból:
- a légszákbetét kategóriája,
 - a légszák geometriai mérete,
 - a légszák anyaga,
 - a lefúvónyílások vagy ezekkel egyenértékű szerelvények,
 - a gázfejlesztő,
 - a burkolási elv,
 - a fedél anyaga, szerkezete és méretei,
 - a hajtóanyag összetétele,
 - a betét rögzítésének módszere.
- 2.14. „Jármű típus” megnevezés jelöli azokat a gépjármű kategóriákat, amelyek nem különböznek egymástól a jelen Előírásban előírt ütközési próbák eredményét befolyásoló alábbi lényeges szempontokból:
- a jármű szerkezete, mérete, alváz változata és anyagai,

a fenti 2.10. bekezdésben meghatározott terheletlen jármű tömeg,
a kormánymű vezérlés, az ülés és biztonsági öv rendszer és egyéb biztonsági rendszerek,
a motor elhelyezése és iránybeállítása,
a légszák működéskéességét befolyásoló járműalkatrészek és megválasztható elrendezések vagy szerelvények.

3. JÓVÁHAGYÁS KÉRÉSE

3.1. Kérelem cserélhető légszák rendszerhez alkalmazható légszákbetét jóváhagyására

- 3.1.1. Légszákbetét jóváhagyása iránti kérelmet a légszákbetét gyártó védjegyének tulajdonosa, az alkatrész gyártó vagy ennek törvényesen megbízott képviselője nyújtsa be.
- 3.1.2. Cserélhető légszák rendszerben alkalmazandó légszákbetét valamennyi kategóriája számára a kérelemhez mellékeljék a következő dokumentumokat három példányban és az alábbi részletes tájékoztatásokat:
- 3.1.2.1. műszaki leírást, beleértve a szerelési utasításokat és annak(azoknak) a jármű típus(ok)nak a meghatározását, amely(ek)ben a légszákbetétet alkalmazni kívánják,
- 3.1.2.2. kellően részletes rajzokat a jóváhagyási jel számára felhasználni kívánt elhelyezések ellenőrzésének lehetővé tételére az alábbi 4.1.4. bekezdés követelményei szerint.
- 3.1.2.3. elegendő számú légszákbetét terjesztendő be vizsgálatra a műszaki szolgálat számára, amely felelős a jelen Előírás 5. és 6. bekezdésében foglalt vizsgálatok és az előírt gyártás igazolásainak végrehajtásáért.

3.2. Kérelem jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kivitelű kormánykerék jóváhagyása iránt

- 3.2.1. A kérelmet a légszákbetéttel ellátott csere kormánykerék jóváhagyása iránt a csere kormánykerék védjegyének tulajdonosa vagy annak gyártója, vagy kellően meghatalmazott képviselője nyújtsa be.
- 3.2.2. Légszákbetéttel ellátott csere kormánykerék valamennyi kategóriájánál a kérelemhez mellékeljék a következő dokumentumokat három példányban és az alábbi részletezett adatokkal:
- 3.2.2.1. műszaki leírást, beleértve a szerelési utasításokat is,
- 3.2.2.2. kellően részletes rajzokat,
- 3.2.2.3. rajzokat, amelyek megmutatják a légszákbetét helyzetét és annak beszerelését a kormánykerékbe,
- 3.2.2.4. azt a helyet, ahova a jóváhagyási jelet elhelyezik, és amely szükséges az alábbi 4.2.4. bekezdés szerint,
- 3.2.2.5. elegendő számú, légszákbetéttel ellátott cserélhető kormánykereket és a jóváhagyatni kívánt cserélhető kormánykerékkel felszerelt jellemző járművet bocsássanak a jóváhagyási vizsgálatok, valamint a jelen Előírás 5. és 6. bekezdése szerinti előírt gyártás igazolásának végrehajtásáért felelős műszaki szolgálat számára.

3.3. Kérelem nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszer jóváhagyása iránt

A nem kormánykerékbe szerelt cserélhető kivitelű légszák rendszer jóváhagyása iránti kérelmet a cserélhető légszákrendszer védjegyének tulajdonosa vagy gyártója, vagy törvényesen megbízott képviselője terjessze be.

A cserélhető kivitelű légszák rendszer minden típusa számára a kérelemhez mellékeljék a következő bizonylatokat három példányban és a következő részletes tájékoztatásokat:

- 3.3.2.1. műszaki leírás, beleértve a szerelési utasításokat,
 3.3.2.2. megfelelően részletezett rajzokat,
 3.3.2.3. a légszák rendszer(ek) elhelyezését és a járművön elfoglalt csatlakoztatását(csatlakoztatásukat) mutató rajzokat,
 3.3.2.4. a jóváhagyási jel és az alábbi 4.3.4. bekezdésben igényelt felület elhelyezkedését,
 3.3.2.5. elegendő számú jellemző típusú cserélhető légszák rendszert és a jóváhagyatni kívánt cserélhető légszákrendszerrel ellátott jellemző típusú járművet bocsássonak a műszaki szolgálat rendelkezésére, amely felelős a jóváhagyási vizsgálatok és a jelen Előírás 5. és 6. bekezdése szerinti előírással gyártás igazolásának végrehajtásáért.

4. JÓVÁHAGYÁS

- 4.1. Cserélhető kivitelű légszák rendszerben alkalmazható légszákbetét jóváhagyása
- 4.1.1. Ha a jóváhagyás végett beterveztett légszákbetét minták eleget tesznek az alábbi 5. és 6. bekezdés vonatkozó követelményeinek, akkor a cserélhető légszák rendszer számára ennek a típusú légszákbetétnek a jóváhagyása érvénybe lép.
- 4.1.2. Minden jóváhagyott típusra állapítsanak meg jóváhagyási számot. Ennek első két jegye (jelenleg 00) jelölje a módosításoknak azt a sorozatát, amelyek magukba foglalják a jóváhagyás időpontjában az Előíráshoz fűzött legfrissebb fő műszaki módosításokat. Ugyanaz a szerződő fél nem jelölheti ki ugyanazt a számot cserélhető kivitelű légszákrendszer számára alkalmazható eltérő típusú légszákbetétre.
- 4.1.3. A cserélhető légszák rendszerben alkalmazható, jelen Előírás szerinti légszákbetét típus jóváhagyásáról, vagy ennek elutasításáról, kiterjesztéséről, visszavonásáról illetve a gyártás végleges leállításáról értesítendő a jelen Előírás alkalmazására létrejött 1958-as Egyezményhez csatlakozó felek, a jelen Előírás 1. Mellékletének megfelelő űrlap minta szerint.
- 4.1.4. A cserélhető légszák rendszerben alkalmazható légszákbetétek mintái legyenek világosan és kitörülhetetlenül megjelölve a gyártó kereskedelmi nevével vagy védjegyével és a jóváhagyási jellel, amely a következő:
- 4.1.4.1. olyan kör, amely az "E" betűt és utána a jóváhagyó ország számát ^{1/} veszi körül;

^{1/} 1 = Németország	21 = Portugália	41 = üres
2 = Franciaország	22 = Orosz Föderáció	42 = Európai Közösség ^{*/}
3 = Olaszország	23 = Görögország	43 = Japán
4 = Hollandia	24 = Írország	44 = üres
5 = Svédország	25 = Horvátország	45 = Ausztrália
6 = Belgium	26 = Szlovénia	46 = Ukrajna
7 = Magyarország	27 = Szlovákia	47 = Dél-Afrika
8 = Cseh Köztársaság	28 = Fehérorosz Köztársaság	48 = Új-Zéland
9 = Spanyolország	29 = Észtország	49 = Ciprus
10 = Jugoszlávia	30 = üres	50 = Málta
11 = Egyesült Királyság	31 = Bosznia-Hercegovina	51 = Koreai Köztársaság
12 = Ausztria	32 = Lettország	52 = Malajzia
13 = Luxemburg	33 = üres	53 = Thaiföld
14 = Svájc	34 = Bulgária	54 =
15 = üres	35 = üres	55 =
16 = Norvégia	36 = Litvánia	56 = Montenegró
17 = Finnország	37 = Törökország	57 =
18 = Dánia	38 = üres	58 = Tunézia
19 = Románia	39 = Azerbajdzsán	
20 = Lengyelország	40 = Macedónia	

- 4.1.4.2. jóváhagyási szám,
- 4.1.4.3. kiegészítő jelkép, amely megadja a légszákbetét kategóriáját (lásd a 2.6. bekezdést fentebb).
- 4.1.5. A jóváhagyási jel és a kiegészítő jelkép legyen tisztán olvasható és kitörülhetetlen.
- 4.1.6. A jelen Előíráshoz fűzött 4. Melléklet példát szolgáltató a fent említett jóváhagyási jelre és a kiegészítő jelképre.
- 4.2. Jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék jóváhagyása
- 4.2.1. Ha a beterjesztett jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék kielégíti az alábbi vonatkozó 5. és 6. bekezdés követelményeit, akkor a jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék típusára a jóváhagyás érvénybe lép.
- 4.2.2. Minden jóváhagyott típusra állapítsanak meg jóváhagyási számot. Ennek első két jegye (jelenleg 00) jelölje a módosításoknak azt a sorozatát, amelyek magukba foglalják a jóváhagyás időpontjában az Előíráshoz fűzött legfrissebb fő műszaki módosításokat. Ugyanaz a szerződő fél nem jelölheti ugyanazt a számot cserélhető kormánykerék eltérő típusa számára.
- 4.2.3. A jelen Előírás szerint jóváhagyott típusú légszákbetéttel ellátott cserélhető kormánykerék jóváhagyásáról, vagy ennek elutasításáról, kiterjesztéséről, visszavonásáról illetve a gyártás végleges leállításáról értesítendő a jelen Előírás alkalmazására létrejött 1958-as Egyezményhez csatlakozó felek, az ezen Előírás 2. Mellékletének megfelelő űrlap minta szerint.
- 4.2.4. A cserélhető kormánykerék és a kerékagy (csatlakoztató szerelvények) mintái tisztán olvashatóan és kiörülhetetlenül legyenek megjelölve a gyártó kereskedelmi megnevezésével vagy jelével és az alábbiakat magába foglaló jóváhagyási jellel:
- 4.2.4.1. olyan kör, amely az "E" betűt és utána a jóváhagyó ország ^{2/} számát veszi körül;
- 4.2.4.2. jóváhagyási számot,
- 4.2.4.3. kiegészítő jelképet, amely megadja a légszákbetét kategóriáját (lásd a 2.6. bekezdést fentebb).
- 4.2.5. A jóváhagyási jel és a kiegészítő jelkép legyen tisztán olvasható és kitörülhetetlen.
- 4.2.6. A jóváhagyási jel a cserélhető kormánykeréken és a kerékagyon (csatlakoztató szerelvényen) legyen feltüntetve. Ha a cserélhető kormánykerék és az agy egy darabot alkot, elegendő egy jóváhagyási jellel és a gyártó kereskedelmi megnevezését vagy jelét feltüntető jellel ellátni.
- 4.2.7. A jelen Előírás 5. Melléklete példát szolgáltató a fent említett jóváhagyási jelre és a kiegészítő jelképre.
- 4.3. Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszákbetét jóváhagyása
- 4.3.1. Ha a jóváhagyásra beterjesztett, nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszer kielégíti az alábbi vonatkozó 5. és 6. bekezdés feltételeit, akkor az ennek a cserélhető légszák rendszer típusnak a jóváhagyása érvénybe lép

*/ A tagállamok jóváhagyásaikhoz megfelelő megkülönböztető EGB számukat használják

A többi számot az országok olyan sorrendben kapják, amelyen időrendben ratifikálják, illetve csatlakoznak a kerekes járművekre, valamint az ilyen járművekre felszerelhető és/vagy ilyeneken alkalmazható szerelvényekre és alkatrészekre vonatkozó egységes műszaki előírások elfogadásáról, valamint az ilyen előírások alapján megadott jóváhagyások kölcsönös elismerésének feltételeiről szóló Egyezményhez. Az így meghatározott számokat az Egyesült Nemzetek Főtitkára közli a többi Szerződő Féllel.

^{2/} Lásd az 1/ lábjegyzetet

- 4.3.2. Minden jóváhagyott típusra állapítsanak meg jóváhagyási számot. Ennek első két jegye (jelenleg 00) jelölje a módosításoknak azt a sorozatát, amelyek magukba foglalják a jóváhagyás időpontjában az Előíráshoz fűzött legfrissebb fő műszaki módosításokat. Ugyanaz a Szerződő Fél nem adhatja ugyanazt a számot eltérő típusú cserélhető légszák-rendszernek.
- 4.3.3. A jelen előírás szerinti légszák rendszer jóváhagyásáról, vagy ennek elutasításáról, kiterjesztéséről, visszavonásáról illetve a gyártás végleges leállításáról értesítendők a jelen Előírás alkalmazására létrejött Egyezményhez csatlakozó felek az ezen Előírás 3. Mellékletének megfelelő űrlapminta révén .
- 4.3.4. A cserélhető légszák rendszer mintái legyenek tisztán olvashatóan és kitörülhetetlenül megjelölve a gyártó kereskedelmi nevével vagy védjegyével és egy jóváhagyási jellel, amely a következőket tartalmazza:
- 4.3.4.1. olyan kör, amely az "E" betűt és utána a jóváhagyó ország számát ^{3/} veszi körül;
- 4.3.4.2. jóváhagyási számot,
- 4.3.4.3. kiegészítő jelképet, amely megadja a légszákbetét kategóriáját (lásd 2.6. bekezdést fentebb).
- 4.3.5. A jóváhagyási jel és a kiegészítő jelkép legyen tisztán olvasható és kitörülhetetlen.
- 4.3.6. A jelen Előíráshoz fűzött 6. Melléklet példát szolgáltat a fent említett jóváhagyási jelre és a kiegészítő jelképre.
5. **KÖVETELMÉNYEK**
- 5.1. Általános követelmények cserélhető légszákrendszerben alkalmazható légszákbetét, jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék, vagy nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszákbetét rendszer jóváhagyási eljárásában.
- 5.1.1. A 4.1., 4.2., és/vagy 4.3. bekezdés szerinti típus jóváhagyás megadása előtt az illetékes hatóság igazolja az alábbiak biztosításának feltételül szolgáló rendszerek kielégítő meglétét:
- 5.1.1.1. a rendszer telepítése, karbantartása, javítása és szétszerelése csak gyakorlott technikusok révén hajtható végre a kézikönyvben leírtak szerint, amelyet a jóváhagyásért folyamodó ügyfél készítsen elő,
- 5.1.1.2. alkatrész vagy a teljes rendszer helyettesítése szavatossági idejének leteltét követően,
- 5.1.1.3. mentő személyzet számára felirat és figyelmeztetés, gyermek rögzítését biztosító rendszerek használatához felirat és tájékoztatás.
- 5.1.2. Mágneses terek zavaró hatása ne akadályozza a légszák rendszer működésképességét.
- 5.1.3. Átfogó kiterjedésű rendszer foglaljon magába olyan készüléket, amely riasztja felhasználóját, ha a légszák rendszer nincs a tervezettnek megfelelő működéskészégi állapotban.
- 5.1.4. Az „A” kategóriás cserélhető légszák rendszer légszákbetétjei olyan kialakításúak legyenek, hogy az 5.2.2.7. bekezdés követelményeinek ellenőrzésére történő vizsgálat (statikus beiktatási vizsgálat) után a légszák kézzel legyen leválasztható annak teljes beiktatódását követően.
- 5.1.5. Méregző hatás és égési tünetek
- Bizonylatot állítsanak ki, amely tanúsítja, hogy a légszák beiktatódásának következtében kiszabaduló gázok és szilárd részecskék tulajdonságai, koncentrációja és hőmérséklete nem éri el azt a határértéket, amelynek következtében a jármű utasai súlyos sérüléseket szenvedhetnek. A jóváhagyás kibocsátásáért felelős hatóság fenntartja a jogot a nyilatkozat helytállóságának ellenőrzésére.

^{3/} Lásd az 1/ lábjegyzetet.

- 5.2. Cserélhető légszák rendszerben alkalmazható légszákbetét jóváhagyásának követelményei
- 5.2.1. Mindegyik légszákbetét elégítse ki az „ISO 12097-2 Nemzetközi Szabvány Közúti Járművek – légszák alkatrészek vizsgálata – 2. rész: Légszákbetét vizsgálata” 1996-08-00 változatot, hogy szavatolják a légszákbetétek üzemeltetési biztonságát.
- Az oldalsó elhelyezésű légszák rendszerekkel ellátott elülső ülések számára méretezett légszák betétek jelenjenek meg, amennyire csak lehet, a fentebb említett ISO szabvány követelményeinek (például az 5.2.2. bekezdés szerinti vizsgálatok eredményeiben).
- A betét gyártója tegyen nyilatkozatot a fentebb említett vizsgálatok pozitív eredményű végrehajtásának megtörténtéről. Kételyek felmerülése esetében a jóváhagyás kibocsátásáért felelős hatóság számára fenntartandó ennek a nyilatkozatnak a pontosságára az igazolás kibocsátására vonatkozó joga.
- 5.2.2. Az 5.2.1. bekezdés helyett csökkentett vizsgálati program végrehajtása engedhető meg, amelynek keretében legalább a következő próbákat végezzék el:
- 5.2.2.1. Ejtési vizsgálat
- 5.2.2.2. Mechanikai ütközési vizsgálat
- 5.2.2.3. Egyidejű rezgési és hőmérséklet vizsgálat
- 5.2.2.4. Termikus nedvesség ciklus vizsgálat
- 5.2.2.5. Napsugárzás leképzési vizsgálat
- 5.2.2.6. Hőlokésez vizsgálat
- 5.2.2.7. Statikus beiktatási vizsgálat
- 5.3. Jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék jóváhagyási követelményei
- 5.3.1. A 4.2. bekezdés szerint történő típus jóváhagyás előtt az illetékes hatóság igazolja a következők végrehajtásával a kielégítő körülmények fennállását:
- 5.3.1.1. a cserélhető kormánykeréken (összes alkotóelemén, kivéve a légszákbetétet) hőállósági vizsgálat keretében, amint a 6.2.1.1. bekezdés leírja, az összes alkalmazott anyag egymással történő összeépíthetőségét,
- 5.3.1.2. a 6.2.1.2. bekezdés szerinti hajlítási vizsgálat keretében, a kormánykerék abroncs minimális deformációjának biztosítását.
- 5.3.1.3. a 6.2.1.3. bekezdés szerinti elcsavarodási vizsgálat keretében elegendő merevség biztosítását, amikor a cserélhető kormánykereket annak abroncsához képest érintőleges terhelésnek vetik alá.
- 5.3.1.4. a 6.2.1.4. bekezdés szerinti kifáradási vizsgálat keretében, az elegendő élettartam biztosítását.
- 5.3.2. A cserélhető kormánykerékkel szemben támasztott követelmény, hogy a tényleges átmérő ne legyen lényegesen kisebb, mint a jármű gyártója által beépített kormánykerék átmérője. Ez a követelmény teljesítettnek tekinthető, ha a cserélhető kormánykerék tényleges átmérője nem kisebb, mint a jármű gyártó által alkalmazott kormánykerék tényleges átmérőjének 0,9-szerese.
- 5.3.3. A cserélhető kormánykerék mérete és szerelvényezése a kormányoszlophoz a jármű által meghatározott méreteken és tűréshatárokon belül helyezkedjék el. Egyébként a cseredarab gyártója igazolja (mutassa ki) a műszaki szolgálat számára bármilyen más választott rögzítési módszer pontos működésképességét.
- 5.3.4. A cserélhető kormánykerék tegye lehetővé a vezetők számára az alábbi összes fontos műszer és jelző szerv közvetlen megfigyelhetőségét:

- (a) sebesség mérő és
- (b) irányjelző
országúti fény
hátsó ködlámpa
vészjelző lámpa
automatikus reteszelés-gátló rendszer
hibás fékrendszer működés
légszák működésjelző lámpái

A vizsgálatokat a 6.2.2. bekezdésben előírtak szerint hajtsák végre.

5.3.5. A jóváhagyott típusú légszákbetétekkel felszerelt cserélhető kormánykerekek járműbe történő beszerelése esetében a jármű feleljen meg a 94. számú Előírás 01 módosítás sorozatának 5.2.1.1., 5.2.1.2., 5.2.1.3., 5.2.1.4. és 5.2.1.5. bekezdés követelményeinek. Kétség esetén, amikor jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék jelen Előírás követelményeinek megvalósuló megfelelést ellenőrizik, vegyenek figyelembe minden, a jóváhagyást kérelmező által beterjesztett adatot vagy vizsgálati eredményt, és használják fel ezeket a műszaki szolgálat által végrehajtott jóváhagyási vizsgálatok kiértékelése keretében.

5.4. Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszer jóváhagyási követelményei

5.4.1. A cserélhető légszák rendszerek legyenek jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelve, vagy ennek a vizsgálatnak a végrehajtásáért felelős műszaki szolgálat kielégítő módon kerüljön kimutatásra, hogy az alkalmazott rendszer megfelel a fenti 5.1. és 5.2. bekezdésben megadott követelményeknek.

5.4.2. A nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszerek járműbe történő beépítése esetében a jármű teljesítse az alábbiakat:

5.4.2.1. B kategóriás légszák rendszer esetében a 94. számú Előírás 01 sorozatú módosításai szerinti 5.2.1.1., 5.2.1.2., 5.2.1.3., 5.2.1.4. és 5.2.1.5. bekezdés követelményeit;

5.4.2.2. C kategóriás légszák rendszer esetében a 94. számú Előírás 01 sorozatú módosításai szerinti 5.2.1.1., 5.2.1.2., 5.2.1.3., 5.2.1.4. és 5.2.1.5. bekezdés követelményeit; ezen túlmenően műszerezettséggel ellátott bábukat használjanak a légszák rendszer működésképeségének vizsgálata során;

5.4.2.3. D kategóriás légszák rendszer esetében a 95. számú Előírás 01 sorozatú módosításai szerinti 5.2.1.1., 5.2.1.2., 5.2.1.3., 5.2.1.4. és 5.2.1.5. bekezdés követelményeit; ebben az esetben az oldalirányú ütközés leképző bábút használják a próbához.

6. Vizsgálatok

6.1. Cserélhető légszák rendszer légszákbetétjének próbái

A vizsgálatokat az ISO/DIS 12097 – 2. részének 1996-08-00 változata szerint hajtsák végre.

6.2. Jóváhagyott típusú légszákbetéttel felszerelt csere kormánykerék vizsgálatai

6.2.1. Szilárdsági vizsgálatok:

6.2.1.1. Melegedési vizsgálat

A cserélhető kormánykereket (kivéve a légszákbetétet) vessék alá a következő, azonnali megismétlésű hőmérséklet ciklusoknak:

– 16 órán át	–15 EC	+2 EC
– 30 percen át	+22 EC	+2 EC
– 3 órán át	+80 EC	+2 EC

– 30 percen át -22 EC +-2 EC

Ennek a próbának a hatására nem jöhet létre a méretezési tűréseket meghaladó tartós alakváltozás, vagy bármilyen repedés illetve törés.

6.2.1.2. Hajlítási vizsgálat

A cserélhető kormánykerék legalább $-15 \text{ EC} \pm 2 \text{ EC}$ hőmérséklet igénybevételnek legyen kitéve 16 órán át. A cserélhető kormánykereket szereljük fel agyszerelvénye segítségével egy merev tengelyre, és a kormánykerék peremére fejtsenek ki $70 \text{ daN} \pm 0,5 \text{ daN}$ statikus terhelést a perem síkjára merőlegesen. A vizsgálati terhelést a perem két legnagyobb szöget bezáró küllője közötti szögfelezőben alkalmazzák.

Ennek a vizsgálatnak következtében nem léphet fel a cserélhető kormánykerék peremén a cserélhető kormánykerék átmérőjének 8 százalékát meghaladó tartós alakváltozás. Nem jelentkezhetnek repedések vagy törések, amelyek károsan befolyásolhatják a kormánykerék üzemeltetési biztonságát.

6.2.1.3. Torziós vizsgálat

A cserélhető kormánykereket szereljük fel agyszerelvénye segítségével merev tengelyre, és statikusan vessék alá $70 \text{ daN} \pm 0,5 \text{ daN}$ vizsgálati terhelésnek a kormánykerék pereméhez képest érintőleges irányban. Az ennek a vizsgálati terhelésnek a következményeként előálló maradó alakváltozás nem haladhat meg forgás irányban 1 fokot. A vizsgálat következtében nem jöhet létre semmilyen repedés vagy törés, amely károsan befolyásolhatja a kormánykerék üzemeltetési biztonságát. A kormánykerék peremére gyakoroljanak ezután $22 \text{ daNm} \pm 0,5 \text{ daNm}$ nyomatékú torziós terhelést érintőleges irányban. Ez nem ronthatja a kormánykerék üzemeltetési biztonságát még akkor sem, ha a létrejövő maradó alakváltozás a forgás irányában meghaladja az 1 fokot.

6.2.1.4. Kifáradási vizsgálat

A cserélhető kormánykereket szereljük fel pereménél fogva egy vizsgálat állványra, amint a 7. Melléklet ábráján látható a kifáradási próbára alkalmazott készüléket bemutató példán, és vessék alá $1,5 \text{ Hz} \pm 0,25 \text{ Hz}$ frekvenciájú közelítőleg szinuszos ciklikus tartamvizsgálati terhelésnek $14 \text{ daNm} \pm 0,5 \text{ daNm}$ nyomatékot kifejtve.

A cserélhető kormánykerék viseljen el legalább 1×10^{-5} terhelés ciklust bármilyen repedés vagy törés jelének bekövetkezése nélkül, amely károsan befolyásolná üzemeltetési biztonságát.

6.2.2. Felszereléssel kapcsolatos követelmény vizsgálatok és a vezető műszerfal láthatóságának próbái.

6.2.2.1. Biztosítandó a vezető általi láthatóság

- (a) sebességmérő
- (b) irányjelző
 - országúti fény
 - hátsó ködlámpa
 - vészjelző lámpa (elakadásjelző lámpa???)
 - automatikus reteszelés-gátló rendszer
 - hibás fékrendszer működés
 - légzsák működését jelző fények

kijelzőire. A láthatóságot a cserélhető kormánykerékkel felszerelt, vizsgálat alatt álló jármű műszerfaláról készített fényképfelvételek összehasonlító kiértékelése segítségével állapítsák meg. A H pontokat méréssel ellenőrizték, miután a járművet beállították a háromdimenziós

mérőkészülékben. A jármű és a koordináta rendszer közötti viszonylagos elhelyezkedést a karosszéria referencia pontjai révén állapítsák meg.

Ha az R pont koordinátáit nem ismerik, akkor a H pont meghatározására 50 százalékos kicsinyítésű vizsgálat bábút használnak. A vezető ülést a következőképpen állítsák be:

- (a) az ülés a hosszirányú beállításra szolgáló készülék leghátsó helyzetében
- (b) a háttámla a vizsgálatbábu 25 E mértékű hátszögnek megfelelően döntve;
- (c) a többi beállító készülék középső szabályozási helyzetben

A vízszintes síkhoz képest 15E szögben 35 mm-es kamerát használnak, hogy két szemmel észlelt látványt képezzenek le és felvételeket készítettek mindegyik szem által alkotott képről.

A szem elhelyezkedése az R vagy H ponthoz képest a koordináta rendszerben az ISO 4130 számú szabvánnyal összhangban (méretek mm-ben) a következőképp adható meg:

x	y	z
0	-32,5	+635,0

x	y	z
0	+32,5	+635,0

A kamera számára a szemek elhelyezkedése a kép megjelenítés síkja előtt 35 mm-re és az optikai rendszer tengelyében van meghatározva (rendszerint a film síkja).

6.2.2.2. A vezérlő elemek működése

Vizsgálatot hajtottak végre annak megállapítására, hogy vajon az alább megadott minimális és maximális távolságok az olyan beavatkozó szervek között, mint az irányjelző és a fényszóró villantó kapcsoló és a kormánykerék pereme, fenntarthatók-e. Így a beavatkozó szervek kielégítő működtethetőségét és a cserélhető kormánykerék megfelelő kezelhetőségét biztosítani kell a következőképpen

- (a) az „a” méret minimuma 30 mm-ben van korlátozva, amelyet a legkisebb távolságban lévő beavatkozó szerv és a cserélhető kormánykerék között kell betartani. Ez a beavatkozó szerv és a kormánykerék perem műszerfal felé néző hátsó síkja közötti legrövidebb távolságot jelöli.
- (b) A „b” méret, maximum 130 mm-ben korlátozva, jelöli az irányjelző kapcsoló kar közepe és a kormánykerék perem vezető felé néző elülső síkja közötti távolságot.

6.2.2.3. A beépítés vizsgálata

A beépítés körülményei, a cserélhető kormánykerék átmérője összehasonlítva a jármű gyártó eredeti változatáéval, az irányjelző működtető karjának megváltoztatható helyzetbeállítás, a hallható figyelmeztető jelzés működőképessége és a légzsák állapotjelzés képezi a vizsgálat tárgyát. Ugyancsak vizsgálják meg a vezető ülés vagy az utas ülés(ek) helyzetét és a légzsák kioldó felé beiktatási állapotot kezdeményező ellenőrző érzékelők működőképességét, ha ilyenek fel vannak szerelve.

6.2.2.4. Adapterek vizsgálata

A rögzítő szerelvény méreteket (azaz a kormánytengely fogazása) hasonlítják össze a gyártó cég által szolgáltatott méretekkel profil kivetítést alkalmazva.

A cserélhető adapterek szilárdságát a rögzítő anya/csavar meghúzásával ellenőrzik, kétszeresét alkalmazva annak a meghúzási nyomatéknak, amelyet a jármű gyártója határozott meg, de 85 Nm-nél nem nagyobb.

Megfelelő vizsgálatok kerülnek végrehajtásra annak ellenőrzésére, hogy a kormánykerékkel egybeépített lopásgátló rendszerekkel ellátott jármű típusok adapterei összhangban vannak e a jármű gyártója által előállított kormánykerék megfelelő tulajdonságaival szilárdság, méretek,

anyagok és működésképeség szempontjából, vagy a lopásgátló rendszernek a 18. számú Előírás szerinti próbáit hajtsák végre annak kimutatására, hogy a cserélhető kormánykerék rendszer kielégíti-e a fent említett Előírást.

- 6.2.3. Frontális ütközési vizsgálat(próbák) jóváhagyott típusú légzsákbetétekkel felszerelt cserélhető kormánykerékkel (kerekekkel) ellátott járművel (járművekkel).

Jóváhagyott típusú légzsákbetétekkel ellátott cserélhető kormánykerekek járműbe szerelése esetén a jármű teljesítse a 94. számú Előírás 01 sorozatú módosításait tartalmazó 5.2.1.1., 5.2.1.2., 5.2.1.3., 5.2.1.4. és 5.2.1.5. bekezdések követelményeit.

Kétség esetén, amikor jóváhagyott típusú légzsákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék jelen Előírás követelményeinek történő megfelelést vizsgálják, vegyenek figyelembe minden, a jóváhagyást kérelmező által beterjesztett adatot vagy vizsgálati eredményt, és használják fel ezeket a műszaki szolgálat által végrehajtott jóváhagyási vizsgálatok kiértékelése keretében.

- 6.3. Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légzsák rendszer vizsgálatai

- 6.3.1. Cserélhető légzsák rendszerbe építhető légzsákbetét vizsgálatai

A cserélhető légzsák rendszert lássák el jóváhagyott légzsákbetéttel, vagy a cserélhető légzsák rendszer gyártója bizonyítsa a vizsgálat végrehajtásáért felelős műszaki szolgálat megalapozására, hogy a rendszer teljesíti a fenti 5.1. és 5.2. bekezdésben leírt követelményeket.

- 6.3.2. Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légzsák rendszerek járműbe történt beépítése esetében ez a jármű teljesítse az alábbiakat:

- 6.3.2.1. „B” kategóriás légzsák rendszer esetében a 94. számú Előírás 01 sorozatú módosításai szerinti 5.2.1.1., 5.2.1.2., 5.2.1.3., 5.2.1.4. és 5.2.1.5 bekezdés követelményeit;

- 6.3.2.2. C kategóriás légzsák rendszer esetében a 94. számú Előírás 01 sorozatú módosításai szerinti 5.2.1.1., 5.2.1.2., 5.2.1.3., 5.2.1.4. és 5.2.1.5. bekezdés követelményeit; ezen túlmenően műszerezettséggel ellátott bábukat használjanak a légzsák rendszer működésképeségének vizsgálata során;

- 6.3.2.3. D kategóriás légzsák rendszer esetében a 95. számú Előírás 01 sorozatú módosításai szerinti 5.2.1.1., 5.2.1.2., 5.2.1.3., 5.2.1.4. és 5.2.1.5 bekezdés követelményeit; ebben az esetben az oldalirányú ütközés leképző bábút használják a próbához.

7. UTASÍTÁSOK FELHASZNÁLÓK SZÁMÁRA

- 7.1. A cserélhető légzsák rendszerek gyártója foglaljon bele az üzemeltetési utasításokba minden olyan ajánlást vagy óvatossági rendszabályt, amelyek betartandók a rendszer, vagy annak bármelyik alkatrésze használata, karbantartása vagy megsemmisítése során.

- 7.1.1. Különösen:

- 7.1.1.1. Ha a rendszer ellenőrző készülékkel van felszerelve, amelynek az a feladata, hogy tájékoztassa a felhasználót az üzemeltetési körülményekről, világosan meg kell magyarázni, hogy bármilyen üzenetet is közvetítsen a rendszer, azt miként kell értékelni. Legyenek megadva a hibás működés hatására kiadott figyelmeztető üzenet esetében a végrehajtandó beavatkozások az ilyen állapotú jármű használatával járó bármilyen kockázat leírásával együtt;

- 7.1.1.2. Jelezzék, hogy vajon a végrehajtásra kerülő karbantartó vagy javító munkálatok kizárólag különleges képzettségű személyzet közreműködésével végezhetők és fellép-e bármilyen kockázat a rendszer szétszerelése során;

- 7.1.1.3. Magyarázzák el a légzsák beiktatódás esetében a követendő eljárást. Különös részletességgel ismertessék, bármilyen óvatossági intézkedés tartandó be azokkal a gáz, folyadék vagy szilárd termékekkel kapcsolatban, amelyek beiktatódást követően keletkeznek. Hasonlóan, ha

beiktatódás következtében a rendszer alkatrészei bármelyik veszélyt idéznek elő, mint éles szakadási szélek veszélyes durvasága, a kialakuló hőmérséklet, korrózió, stb., akkor ezekre a veszélyekre hívják fel a figyelmet, csakúgy, mint elkerülésük módozataira;

- 7.1.1.4. Ha a cserélhető légszák rendszer(ek) kiselejtezése akár emberekre, akár a környezetre veszélyt okozó szituációkat teremthet, jelöljék meg az elkerülésükre alkalmas eljárásokat. Ez tartalmazhat olyan módszert, amely szándékosan kioldja a légszákot, ha ennek kioldott állapota nem idéz elő veszélyhelyzetet, a rendszernek vagy egy részének kötelező visszaállítás előírásával tervezőjéhez vagy gyártójához, vagy bármelyik más megfelelő intézkedést.
- 7.2. A cserélhető légszák rendszer legyen felcímkézve és tájékoztatással ellátva a 94. számú Előírás szerinti gyerek biztonsági rendszerekben történő alkalmazásuk esetében.

Az A, B, C vagy D kategóriás légszákbetétekkel ellátott légszák rendszereken legyen feltüntetve a „LÉGSZÁK” felirat a cserélhető kormánykerék burkolatának belsejében vagy a légszákbetét burkolatán; ezt a feliratot tartósan rögzítsék és legyen jól láthatóan elhelyezve. Azon felül, bármelyik utas ülés helyzetben frontális védelemként használni kívánt légszák rendszer esetében az alábbi címkét tartósan felerősítve helyezték el a légszákbetét burkolatának látható felületén (a bemutatott változat minimális szöveget tüntet fel).

Ezt a címkét azon a nyelve(ke)n tegyék hozzáférhetővé, amilyen országban a készüléket értékesítették.

A címke vázlat, a függőleges és vízszintes vonal fekete

legkisebb méret: 60 × 120 mm

* a nem megfelelőt töröljék

8. A gyártás megfelelősége
A megfelelő kivitelű gyártás elégítse ki az Egyezmény 2. Függelékét (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) a következő követelményekkel.
- 8.1. A típusjóvá hagyást megadó hatóság bármikor felülvizsgálhatja az egyes gyártó berendezésekben alkalmazott megfelelő kivitel ellenőrzési módszereket. Ezeket a felülvizsgálatokat legalább kétévénként hajtsák végre. Ha a felülvizsgálatok egyike negatív eredménnyel jár, gyakoriságuk növelhető.
- 8.2. Cserélhető légszák rendszer számára kialakított légszákbetét megfelelő gyártási követelményei
A jelen Előírás szerint jóvá hagyott légszákbetétek gyártása úgy történjék, hogy megfeleljen a fenti 5.1. és 5.2. bekezdésben előírt követelmények kielégítése alapján jóvá hagyott típusnak.
- 8.3. Jóvá hagyott típusú légszákbetéttel felszerelt cserélhető kormánykerék megfelelő gyártása úgy történjék, hogy megfeleljenek a fenti 5.1. és 5.3. bekezdésben előírt követelmények kielégítésével jóvá hagyott típusnak.
- 8.4. Nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszer megfelelő gyártási körülményei
A jelen Előírás szerint jóvá hagyott nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légszák rendszerek gyártása úgy történjék, hogy feleljenek meg annak a típusnak, amely kielégíti a fenti 5.1. és 5.4. bekezdésben előírt követelményeket.

9. RENDELKEZÉSEK NEM MEGFELELŐ GYÁRTÁS ESETÉN

Cserélhető légzsák rendszerben alkalmazható légzsákbetét típus, jóváhagyott típusú légzsákkal felszerelt cserélhető kormánykerék típus, vagy nem kormánykerékbe szerelt cserélhető típusú légzsák rendszer számára megadott jelen Előírás szerinti jóváhagyás visszavonható, ha a fenti 8. bekezdésben rögzített követelményeknek nem felel meg.

10. CSERÉLHETŐ LÉGZSÁK RENDSZERBEN ALKALMAZHATÓ LÉGZSÁKBETÉT TÍPUS, VAGY JÓVÁHAGYOTT TÍPUSÚ LÉGZSÁKBETÉTTEL ELLÁTOTT CSERÉLHETŐ KORMÁNYKERÉK TÍPUS, VAGY NEM KORMÁNYKERÉKBE SZERELT CSERÉLHETŐ LÉGZSÁK RENDSZER TÍPUS MÓDOSÍTÁSAI

10.1. A fent említett rendszer típusának minden módosításáról tájékoztassák a típust jóváhagyó adminisztratív részleget. A részleg ekkor a következőképpen járhat el:

10.1.1. dönthet úgy, hogy a végrehajtott módosítások valószínűleg nem rendelkeznek észrevehetően hátrányos hatással és bármilyen körülmények között a betét vagy a rendszer, vagy a cserélhető kormánykerék teljesíti a követelményeket,

10.1.2. újabb vizsgálati beszámolót igényel a próbák végrehajtásáért felelős műszaki szolgálat részéről.

10.2. A változásokat meghatározó jóváhagyás megerősítéséről vagy elutasításáról tájékoztassák a fenti 4.1.-től 4.3.-ig terjedő számozású bekezdésekben meghatározott eljárás keretében a jelen Előírás alkalmazására az Egyezményhez csatlakozott egyéb résztvevőket.

10.3. A jóváhagyás bővítését kibocsátó illetékes hatóság jelöljön ki egy sorszámot a kérdéses bővítés számára, és erről tájékoztassa a jelen Előíráshoz az 1958-as Egyezmény alkalmazása végett csatlakozott társországokat a jelen Előíráshoz fűzött 1, 2, és 3. Mellékletben megadott mintáknak megfelelő űrlap révén.

11. A GYÁRTÁS VÉGLEGES BESZÜNTETÉSE

Ha a jóváhagyás birtokosa véglegesen beszünteti egy cserélhető légzsák rendszerben alkalmazható légzsákbetét típus, vagy egy jóváhagyott típusú légzsákkal felszerelt cserélhető kormánykerék típus, vagy egy nem kormánykerékbe szerelt cserélhető légzsák rendszer jelen Előírás szerinti gyártását, értesítse azt a hatóságot, amely megadta a jóváhagyást. Az erre vonatkozó tájékoztatás kézhezvételét követően a hatóság értesítse a jelen Előírást alkalmazó, és az 1958-as Egyezményhez csatlakozott társországokat a jelen Előírás 1., 2., és 3. Mellékletében mintaként megadott űrlap révén.

12. A JÓVÁHAGYÁSI VIZSGÁLATOK VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS MŰSZAKI SZOLGÁLATOK ÉS A JÓVÁHAGYÓ HATÓSÁG NEVE ÉS CÍME

Az Egyezményhez csatlakozott és az ezt az Előírást alkalmazó Szerződő Felek közölik az Egyesült Nemzetek Titkárságával a jóváhagyási vizsgálatok lefolytatásával megbízott műszaki szolgálatok nevét és címét, és annak a hatóságnak a nevét és címét, amelyik megadta a jóváhagyást, és amelynek címére meg kell küldeni a jóváhagyásról vagy annak kiterjesztéséről, elutasításáról vagy visszavonásáról, vagy a gyártás végleges beszüntetéséről szóló, de más országokban kiadott értesítéseket.

1. Melléklet
ÉRTESÍTÉS

(legnagyobb méret: A4 (210 × 297 mm))

kiadta: a jóváhagyó hatóság neve

.....

légszák rendszer cserélhető betétjének^{2/}

JÓVÁHAGYÁSA
JÓVÁHAGYÁSÁNAK KITERJESZTÉSE
JÓVÁHAGYÁSÁNAK ELUTASÍTÁSA
JÓVÁHAGYÁSÁNAK VISSZAVONÁSA
GYÁRTÁSÁNAK VÉGLEGES BESZÜNTETÉSE

a 114. számú Előírás szerint.

Jóváhagyás száma:.....

Kiterjesztés száma:.....

1. A, B, C, D kategóriás cserélhető légszákbetét:
2. A készülék kereskedelmi neve vagy jele:
3. Cserélhető légszák rendszerben alkalmazható légszákbetét típusának leírása, amelyet a gyártó megadott:
4. A gyártó neve:
5. Ha van a gyártónak képviselője, annak neve és címe:
6. Cserélhető légszák rendszerben alkalmazott légszákbetét jóváhagyási vizsgálatra benyújtásának dátuma:
7. A jóváhagyási vizsgálatok végrehajtásáért felelős műszaki szolgálat:
8. A műszaki szolgálat vizsgálati jelentésének dátuma:
9. A műszaki szolgálat vizsgálati jelentésének száma:
10. A jóváhagyást megadták/ elutasították/ kiterjesztették/visszavonták általános használatra/egy meghatározott vagy meghatározott típusú járműben történő alkalmazásra
11. A jóváhagyási jel elhelyezése:
12. Hely:
13. Dátum:
14. Aláírás:
15. A jóváhagyó hatóságnál irattárba helyezett iratok – amelyek kérésre hozzáférhetők – jegyzéke a jelen értesítés Mellékletét képezi.

^{1/} A jóváhagyást megadó /kiterjesztő/ visszavonó országnak a megkülönböztető száma (lásd az Előírás jóváhagyásra vonatkozó intézkedéseit).

^{2/} A nem kívánt szöveget töröljék.

2. Melléklet

Értesítés

(legnagyobb méret: A4 /210 × 297 mm))

kiadta: a jóváhagyó hatóság neve

.....

Cserélhető kormánykerék^{2/}

JÓVÁHAGYÁSA
JÓVÁHAGYÁSÁNAK KITERJESZTÉSE
JÓVÁHAGYÁSÁNAK ELUTASÍTÁSA
JÓVÁHAGYÁSÁNAK VISSZAVONÁSA
GYÁRTÁSÁNAK VÉGLEGES BESZÜNTETÉSE

a számú Előírás szerint.

Jóváhagyás száma:.....

Kiterjesztés száma:.....

1. A cserélhető kormánykerék kereskedelmi neve vagy jele:
2. Gyártó neve és címe:
3. Ha van a gyártónak képviselője, annak neve és címe:
4. A cserélhető légszákbetét típus kereskedelmi neve és jele és a jóváhagyás száma:
5. A cserélhető kormánykerék típusának jóváhagyás kiterjesztési száma:
6. Azoknak a járműveknek a felsorolása, amelyekbe a cserélhető kormánykerékbe szerelhető (járműgyártó neve/kereskedelmi név/jármű kód/cserélhető kormánykerék típus/adapter típus és szám):
7. A jóváhagyási vizsgálatok végrehajtásáért felelős műszaki szolgálat:
8. A műszaki szolgálat vizsgálati jelentésének dátuma:
9. A műszaki szolgálat vizsgálati jelentésének száma:
10. A jóváhagyást megadták / elutasították / kiterjesztették / visszavonták általános használatra/egy meghatározott vagy meghatározott típusú járműben történő alkalmazásra: ^{2/}
11. A jóváhagyás kiterjesztésének indokai, ha vannak ilyenek:
12. A jóváhagyási jel elhelyezése
13. Hely
14. Dátum
15. Aláírás
16. A jóváhagyó hatóságnál irattárba helyezett, jóváhagyást megadó dokumentumok jegyzéke a jelen értesítés Mellékletét képezi és kérésre hozzáférhető.

^{1/} A jóváhagyást megadó /kiterjesztő/ visszavonó országnak a megkülönböztető száma (lásd az Előírás jóváhagyásra vonatkozó intézkedéseit).

^{2/} A nem kívánt szöveget töröljék.

3. Melléklet

Értesítés

(legnagyobb méret: A4 /210 × 297 mm))

kiadta: a jóváhagyó hatóság neve

.....

Nem a cserélhető kormánykerékbe szerelhető cserélhető légszák rendszer típusának ^{2/}

JÓVÁHAGYÁSA
 JÓVÁHAGYÁSÁNAK KITERJESZTÉSE
 JÓVÁHAGYÁSÁNAK ELUTASÍTÁSA
 JÓVÁHAGYÁSÁNAK VISSZAVONÁSA
 GYÁRTÁSÁNAK VÉGLEGES BESZÜNTETÉSE

a számú Előírás szerint.

Jóváhagyás száma:.....

Kiterjesztés száma:.....

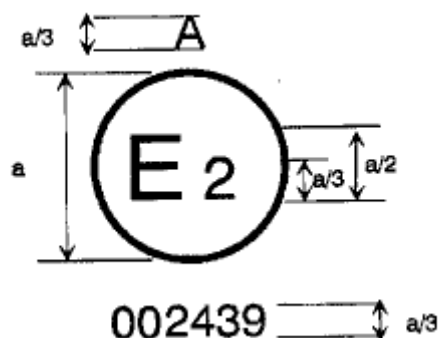
1. A cserélhető légszák rendszer kereskedelmi neve vagy jele
2. A cserélhető légszák rendszer kereskedelmi neve vagy jele, a légszák rendszer kategóriája és a légszákbetét jóváhagyási száma:
3. Ha van a gyártónak képviselője, annak neve és címe:
4. A cserélhető légszákbetét típus kereskedelmi neve és jele és a jóváhagyás száma:
5. Cserélhető légszák rendszer és jóváhagyásra beterjesztett járművek
6. A cserélhető légszák rendszer típus jóváhagyásának kiterjesztése:
7. Azon járművek felsorolása, ahol a cserélhető légszák rendszer alkalmazható:
8. A jóváhagyási vizsgálatok végrehajtásáért felelős műszaki szolgálat
9. A műszaki szolgálat vizsgálati jelentésének dátuma:
- 10.. A műszaki szolgálat vizsgálati jelentésének száma:
11. A jóváhagyást megadták / elutasították / kiterjesztették / visszavonták általános használatra / egy meghatározott vagy meghatározott típusú járműben történő alkalmazásra ^{2/}
12. A jóváhagyás kiterjesztésének indokai, ha vannak ilyenek:
13. A jóváhagyási jel elhelyezése:
14. Hely:
15. Dátum:
16. Aláírás:
17. A jóváhagyó hatóságnál irattárba helyezett – kérésre hozzáférhető – iratok jegyzéke a jelen értesítés Mellékletét képezi.

^{1/} A jóváhagyást megadó /kiterjesztő/ visszavonó országnak a megkülönböztető száma (lásd az Előírás jóváhagyásra vonatkozó intézkedéseit).

^{2/} A nem kívánt szöveget töröljék.

4. Melléklet

CSERÉLHETŐ LÉGZSÁK RENDSZER LÉGZSÁKBETÉJTJÉNEK JÓVÁHAGYÁSI JELÉRE
VONATKOZÓ PÉLDA

a = minimum 8 mm

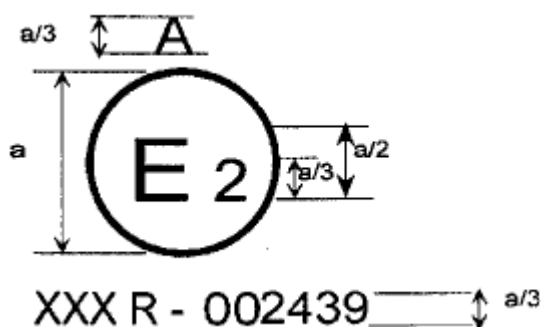
A fenti jóváhagyási jellel ellátott légszákbetét „A” kategóriás, és Franciaországban hagyták jóvá 002439 számon. A jóváhagyási szám első két jegye jelzi, hogy a jóváhagyás megadására az eredeti formájú Előírás követelményeivel összhangban került sor.

Megjegyzés:

A jóváhagyási számot és a kiegészítő szimbólum(ka)t a körhöz közel tüntessék fel az „E” betű felett vagy alatt, vagy a betűtől jobbra vagy balra. A jóváhagyási szám számjegyeinek az „E” betű ugyanazon oldalán kell elhelyezkednie, és ugyanabban az irányban álljanak. A kiegészítő jelkép(ek) átmérő irányban, a jóváhagyási számmal ellentétes oldalon legyen(ek) feltüntetve. Kerüljék el római számok használatát a jóváhagyási számokban, nehogy más jelképekkel össze lehessen téveszteni.

5. Melléklet

JÓVÁHAGYOTT TÍPUSÚ LÉGZSÁKBETÉTTTEL FELSZERELT CSERÉLHETŐ KORMÁNY-KERÉK
JÓVÁHAGYÁSI JELÉRE VONATKOZÓ PÉLDA

a = minimum. 5 mm

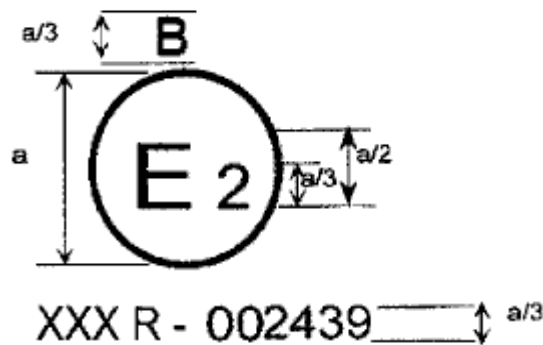
A fenti jóváhagyási jellel ellátott cserélhető kormánykerék "A" kategóriás légszákbetéttel van felszerelve, Franciaországban (E2) 002439 számon került jóváhagyásra. A jóváhagyási szám első két jegye jelzi, hogy a jóváhagyás megadására az eredeti formájú Előírás követelményeivel összhangban került sor.

Megjegyzés:

A jóváhagyási számot és a kiegészítő szimbólumo(ka)t körhöz közel tüntessék fel az „E” betű felett vagy alatt, vagy a betűtől jobbra vagy balra. A jóváhagyási szám számjegyeinek az „E” betű ugyanazon oldalán kell elhelyezkednie, és ugyanabban az irányban álljanak. A kiegészítő jelkép(ek) átmérő irányban, a jóváhagyási számmal ellentétes oldalon legyen(ek) feltüntetve. Kerüljék el római számok használatát a jóváhagyási számokban, nehogy más jelképekkel össze lehessen téveszteni.

6. Melléklet

NEM KORMÁNYKERÉKBE SZERELT CSERÉLHETŐ LÉGZSÁK RENDSZER JÓVÁHAGYÁSI
JELÉRE VONATKOZÓ PÉLDA

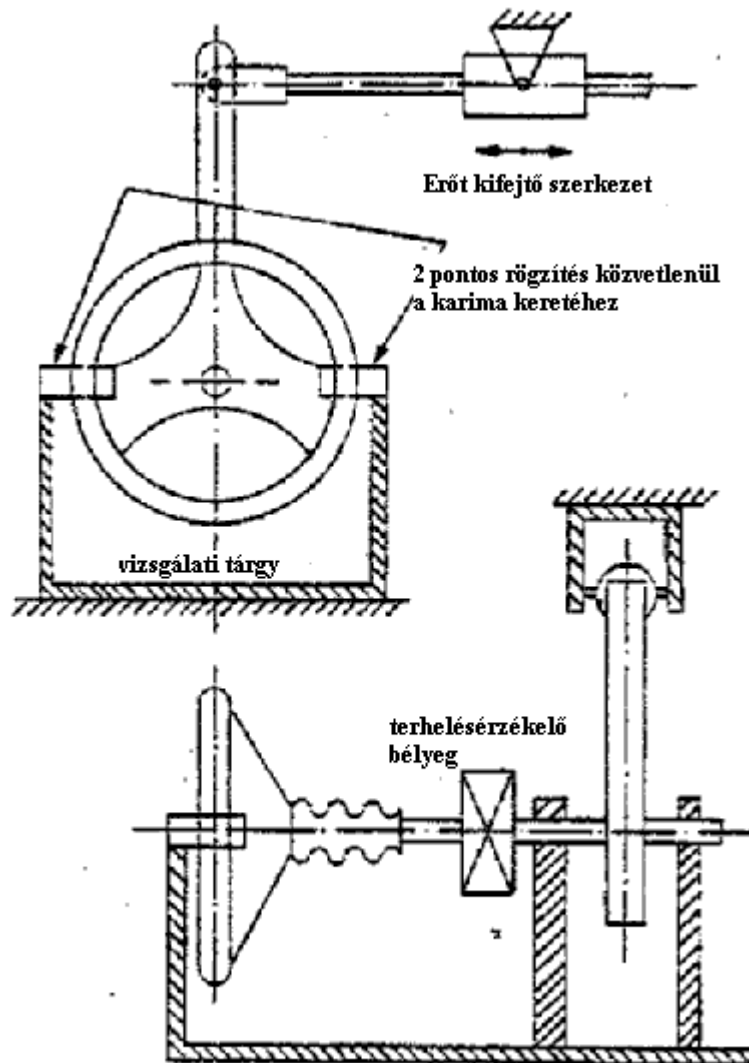
A fenti jóváhagyási jellel ellátott cserélhető légzsák rendszer „B” kategóriás légzsák rendszerrel van felszerelve és Franciaországban (E2) 002439 számon került jóváhagyásra. A jóváhagyási szám első két jegye jelzi, hogy a jóváhagyás megadására az eredeti formájú Előírás követelményeivel összhangban került sor.

Megjegyzés:

A jóváhagyási számot és a kiegészítő szimbólumo(ka)t körhöz közel tüntessék fel az „E” betű felett vagy alatt, vagy a betűtől jobbra vagy balra. A jóváhagyási szám számjegyeinek az „E” betű ugyanazon oldalán kell elhelyezkednie, és ugyanabban az irányban álljanak. A kiegészítő jelkép(ek) átmérő irányban, a jóváhagyási számmal ellentétes oldalon legyen(ek) feltüntetve. Kerüljék el római számok használatát a jóváhagyási számokban, nehogy más jelképekkel össze lehessen téveszteni.

7. Melléklet

KIFÁRADÁSI VIZSGÁLAT KÉSZÜLÉKE

Kifáradást vizsgáló készülék példája

8. Melléklet

A „H” PONTOT ÉS A TÉNYLEGES DŐLÉSSZÖGOT MEGHATÁROZÓ ELJÁRÁS GÉPJÁRMŰVEK
ÜLÉS BEÁLLÍTÁSI HELYZETEI SZÁMÁRA

1. Alkalmazási cél

Az ebben a Mellékletben leírt eljárást gépjárművek „H” pont elhelyezkedésének és egy vagy több ülés helyéhez tartozó tényleges törzsdőlés szöge, valamint a jármű gyártója által

megadott mért adatok és méretezés alapjául szolgáló adatok közötti összefüggés megállapítására alkalmazzák.^{1/}

2. Meghatározások

A jelen Melléklet szempontjából:

- 2.1. ”Hivatkozási adatok” jelöli az ülési helyzet következő jellemzői egyikét vagy némelyikét:
- 2.1.1. a „H” pontot és az „R” pontot és egymáshoz képesti viszonyokat,
- 2.1.2. a tényleges törzsdőlés szögét és a méretezés alapjául vett törzsdőlés szögét és viszonyukat egymáshoz képest.
- 2.2. ”Háromdimenziós, ”H” pontot beállító gép” (3-D H gép) jelöli azt a készüléket, amelyet a „H” pontok és a tényleges törzs dőlési szögek meghatározására használnak. Ennek a készüléknek a leírását a jelen Melléklet 1. Függeléke tartalmazza;
- 2.3. ”H-pont” jelöli a törzs elfordításául szolgáló középpontot és a járműülésbe beépített 3-D H gép combját az alábbi 4. bekezdéssel összhangban. A „H” pont a készülék középvonalának közepén helyezkedik el, amely a 3-D H gép mindegyik oldalkán lévő „H” pont nézetpontok között van. A „H” pont elméletileg megfelel az „R” pontnak (az alábbi 3.2.2. bekezdés szerinti tûrésekkel). Ha a 4. bekezdésben megadott eljárás szerint meghatározták, akkor a „H” pontot az ülés párnázatának szerkezetéhez képest rögzítettnek kell feltételezni, azaz együtt fog mozogni az üléssel, amikor annak beállítását módosítják;
- 2.4. ”R” pont vagy „ülés referencia pont” jelöli azt a méretezés alapjául szolgáló pontot, amelyet a jármű gyártója határoz meg minden ülés helyzet számára, és a háromdimenziós referencia rendszerhez képest kerül megállapításra;
- 2.5. „Törzsdőlés vonala” jelenti a 3-D H gép szondája középvonalát a szondának teljesen hátra döntött helyzetében;
- 2.6. „Tényleges törzsdőlés szöge” jelenti azt a szöget, amely a „H” ponton áthaladó függőlegeshez képest mérhető, a törzs vonalhoz képest a 3-D H gép háttámla szögbeállítását használva. A tényleges törzs dőlés szög elméletileg megfelel a méretezés alapjául szolgáló törzs dőlésszögnek (tûrések szempontjából lásd alább a 3.2.2. bekezdést).
- 2.7. „Méretezés alapjául szolgáló törzsdőlés szöge” jelöli azt a szöget, amely az „R” ponton áthaladó függőleges és a törzs dőlési vonala között mérhető, amely megfelel az ülés háttámla jármű gyártó által meghatározott méretezési elhelyezkedésének;
- 2.8. ”Utaz középsík” (C/LO) jelöli a minden ülés helyzetben beállított 3-D H gép középső síkját; ezt a „H” pont „Y” tengelyen mérhető koordinátája jellemzi. Egyszemélyes ülések esetében az ülés középsíkja egybeesik az utas középsíkjával. Más ülések esetében az utas középsíkját a gyártó határozza meg;
- 2.9. ”Háromdimenziós referencia rendszer” jelöl egy olyan rendszert, amilyent ennek a Mellékletnek a 2. Függeléke ír le;
- 2.10. ”Kiindulási jelek” jelölik a jármű karosszérián a gyártó által meghatározott fizikai pontokat (furatok, felületek, jelek vagy bemélyedések)
- 2.11. ”Jármű méretezési helyzete” jelöli a jármű helyzetét a kiindulási jelek koordinátái által meghatározva a három-dimenziós referencia rendszerben.

^{1/} Minden olyan ülőhelyzetben, amely nem az első ülésen van, ahol a "H" pontot nem határozhatják meg a háromdimenziós próbabábuval vagy eljárással, a gyártó által megjelölt "R" pontot használhatják, mint vonatkoztatási pontot az illetékes hatóság választása szerint.

3. KÖVETELMÉNYEK

3.1. Adat ismertetés

Minden ülés helyzetben , ahol referencia adatokra van szükség annak kimutatására, hogy a jelen Előírás intézkedései teljesüljenek, ismertessék a következő adatok mindegyikét vagy megfelelően kiválasztott hányadát a jelen Melléklethez fűzött 3. függelékben megadott módon:

3.1.1. az „R” pont koordinátáit a három-dimenziós referencia rendszerben;

3.1.2. a méretezés alapjául szolgáló törzsdőlés szöge;

3.1.3. az ülésnek az alábbi 4.3. bekezdésben megadott mérési helyzetbe történő beállításához szükséges minden jelölést (ha helyzetbeszabályozással rendelkezik).

3.2. Összefüggés a mért adatok és a méretezés alapjául szolgáló specifikációk között

3.2.1. A „H” pont koordinátáit és az alábbi 4. bekezdés szerint végrehajtott eljárás révén megállapított tényleges törzsdőlés-szöget rendre hasonlítsák össze az „R” pont koordinátaival és a jármű gyártója által megadott méretezés alapjául szolgáló törzs dőlésszögével.

3.2.2. Az „R” és a „H” pont elhelyezkedése egymáshoz képest és a méretezés alapjául szolgáló összefüggés a törzsdőlés-szög és a tényleges törzsdőlés-szög között kielégítő a kérdéses ülési helyzetben, ha a koordinátaival meghatározott „H” pont egy olyan, 50 mm függőleges és vízszintes oldalhosszúságú négyzetben belül helyezkedik el, amelynek átlói az „R” pontban metszik egymást, és a tényleges törzs dőlésszöge a méretezés alapjául szolgáló törzs dőlés szöghöz képest 5E tartományon belül tér el.

3.2.3. Ha ezek a feltételek teljesülnek, akkor az „R” pont és a méretezés alapjául szolgáló törzs dőlés szöget használják a jelen Előírás intézkedéseivel meglévő összhang kimutatására.

3.2.4. Ha a „H” pont vagy a tényleges törzs dőlésszöge nem elégíti ki a fenti 3.2.2. bekezdés követelményeit, akkor a „H” pontot és a tényleges törzs dőlésszögét még két ízben (összesen háromszor) határozzák meg. Ha ebből a három műveletből legalább kettőnek az eredményei kielégítik a követelményeket, akkor a fenti 3.2.3. bekezdés követelményei alkalmazandók.

3.2.5. Ha a fenti 3.2.4. bekezdésben leírt három művelet közül legalább kettőnek az eredményei nem elégítik ki a fenti 3.2.2. bekezdés követelményeit, vagy az ellenőrzés nem hajtható végre, mivel a jármű gyártója elmulasztotta az „R” pont helyzetére, vagy a törzs dőlés szögre vonatkozó adatok közzétételét, akkor a három mért pont súlypontját vagy a három mért szög átlagát használják és tekintendő alkalmazhatónak minden olyan esetben, amikor ebben az Előírásban az „R” pont vagy a méretezés alapjául szolgáló törzs dőlés szögre történik hivatkozás.

4. „H” PONT ÉS TÉNYLEGES TÖRZS DŐLÉS SZÖG MEGHATÁROZÁS ELJÁRÁSA

4.1. A járművet 20 ± 10 EC hőmérsékleten a gyártó belátására bízva vessék alá előkondicionálásnak, hogy biztosítsák az ülés anyagnak szobahőmérsékletre történő felmelegedését. Ha a vizsgálat tárgyat képező ülésen még sohasem ültek, egy 70-től 81 kg-ig terjedő tömegű személyt vagy készüléket helyezzenek az ülésre kétszer egy perc időtartamra, hogy igénybevételével terhelje meg az ülést és háttámlát. A gyártó kérésére minden ülés szerkezet maradjon terheletlen minimum 30 perc időtartam alatt a 3-D H gép felszerelését megelőzően.

4.2. A jármű foglalja el a fenti 2.11. bekezdésben meghatározott mérési helyzetét.

4.3. Ha az ülés rendelkezik helyzet beállítással, akkor először legyen a leghátsó normál vezetési helyzetében vagy utazási helyzetében, amint a jármű gyártója meghatározta csupán az ülés hosszirányú beállíthatóságát figyelembe véve, kizárva a normál vezetési vagy utazási helyzettől eltérő ülés elmozdítási célokat. Ahol más ülés szabályozási lehetőség is rendelkezésre áll (függőleges, szög alatti dönthetőség, ülés háttámla, stb.) ott ezek a jármű gyártójának

rendelkezése szerint legyenek beszabályozva. Rúgózott ülések számára a függőleges helyzet normál vezetői helyzetnek megfelelően legyen úgy rögzítve, amint azt a gyártó meghatározta.

- 4.4. Az ülésnek a 3-D H géppel érintkező felülete legyen megfelelő méretű és szövetszerkezetű pamutvászonnal letakarva, amely sima pamutszövetként van leírva, cm²-ként 18,9 százból 0,228 kg/m² fajlagos tömeggel vagy hasonló jellemzőkkel kikészített hurkolt vagy nem szőtt szövetből. Ha a vizsgálat egy ülésen, a járművön kívül zajlik, akkor a padló, amelyre az ülést helyezik, rendelkezzen hasonló lényeges jellemzőkkel, ^{2/} mint annak a járműnek a padlója, amelyben az ülést használni kívánják.
- 4.5. Helyezzék el a 3-D H gép ülés és háttámla szerelvényét úgy, hogy az ülést elfoglaló utas középsíkja (C/LO) essen egybe a 3-D H gép középsíkjával. A gyártó kérésére a 3-D H gépet a C/LO-hoz képest befelé el lehet mozdítani, ha a 3-D H gép annyira kifelé van elhelyezve, hogy az ülés széle nem teszi lehetővé a 3-D H gép szintbeállítását.
- 4.6. Erősítsék fel a talp és alsó lábszár szerelvényeket az ülés teknő szerelvényre, akár egyedileg, akár a T alakú függesztő rúd és alsó lábszárszerelvény alkalmazásával. A „H” pont irányzó gombokon átmenő egyenes legyen párhuzamos a padló síkkal és merőleges az ülés hosszirányú középsíkjára.
- 4.7. A következők szerint állítsák be a 3-D H gép talp és láb helyzetét:
- 4.7.1. Kijelölt ülés helyzet: vezető és szélső elülső ülés
- 4.7.1.1. Mindkét talp és láb szerelvényt olyan módon mozdítsák előre, hogy a talpak vegyenek fel természetes helyzetet a padlón, szükség esetén a működtető pedálok között. Ahol megoldható, a bal talp ugyanakkora távolságra helyezkedjen el balra a 3-D H gép középsíkjától, mint a jobb talp jobbra. A 3-D H gép keresztirányú beállításának ellenőrzésére szolgáló vízszintjelzőt állítsák vízszintbe, szükség esetén az ülés teknő újra beállításával, vagy hátrafelé szabályozva a láb és talp szerelvényeket. A „H” pont irányzó gombokon átmenő egyenesnek az ülés hosszirányú középsíkjához képest merőleges helyzete maradjon meg.
- 4.7.1.2. Ha a bal láb nem helyezhető el a jobb lábbal párhuzamosan és a bal lábat nem lehet a szerkezet révén alátámasztani, mozdítsák el a bal lábat, amíg meg nem támaszkodik. Az irányzó gombok beállítását tartsák meg.
- 4.7.2. Kijelölt ülés helyzet: hátsó szélső ülés
- Hátsó vagy pótüléseknél a lábakat a gyártó előírásai szerint helyezték el. Ha a lábak ekkor a padló azon részén nyugszanak, amely eltérő szinten van, az a láb, amely először érintkezik az első üléssel, szolgáljon vonatkoztatásként, és a másik lábat úgy helyezték el, hogy a készülék ülésének keresztirányú szintezője vízszinteset jelezzen.
- 4.7. A fenti 4.7.1. bekezdésben ismertetett általános eljárást kövessék, kivéve a talpak elhelyezését, amelyre vonatkozólag a jármű gyártó előírásait tartsák be.
- 4.8. Helyezzék fel a láb és comb súlyokat és szintezzék a 3-D H gépet.
- 4.9. Döntsek a hát teknőt előre az elülső ütközőig és húzzák el a 3-D H gépet az ülés háttámlától a T-rúd segítségével. Helyezzék át a 3-D H gépet az ülésen a következő módszerek egyikével:
- 4.9.1. Ha a 3-D H gép hátrafelé hajlamos elcsúszni, akkor a következő eljárást alkalmazzák. Hagyják a 3-D H gépet addig csúszni hátrafelé, amíg előre irányuló visszatartó erő kifejtésére a T-rúdon már nincs szükség, azaz az ülésteknő érintkezésbe nem kerül az ülés háttámlával. Ha szükséges, állítsák át az alsó láb elhelyezkedését.

^{2/} Dőlési szög, magasság különbség egy ülés felszerelésével, felület szövete, stb.

- 4.9.2. Ha a 3-D H gép nem hajlamos hátrafelé elcsúszni, akkor a következő eljárást alkalmazzák. Csúsztassák a 3-D H gépet hátrafelé, vízszintes hátrafelé irányuló erőt kifejtve a T-rúdra, amíg az ülésteknő érintkezésbe nem kerül az ülés háttámlával (lásd a jelen Mellékletéhez fűzött 1. függelék 2. Ábráját).
- 4.10. Alkalmazzanak 100 ± 10 N terhelést a 3-D H gép háttámla és teknő szerelvényre a csípő szög kvadráns és a T-rúd burkoló ház metszéspontjában. A terhelés alkalmazásának iránya essen egybe azzal az egyenessel, amely áthalad a fenti metszésponton és egy közvetlenül a comb rúd burkolat fölötti ponton (lásd a jelen Melléklet 1. függelék 2. ábráját). Ezután óvatosan tolják vissza a háttámla teknőt az ülés háttámlához. Az eljárás hátralévő többi szakaszában gondoskodjanak róla, hogy megakadályozzák a 3-D H gép előrecsúszását.
- 4.11. Szereljék fel a jobb- és baloldali far súlyokat, majd váltakozva a nyolc törzs súlyt. Tartsák szintben a 3-D H gépet.
- 4.12. Döntsék a háttámla teknőt előre, hogy felengedjen az ülés háttámlán kialakult feszültség. Lengessék a 3-D H gépet egyik oldalról a másikra 10 E ív mentén (5E fokkal a függőleges középsíktól mindegyik oldalirányban) három teljes ciklust végezve, hogy a 3-D H gép és az ülés között kialakult bármilyen súrlódás megszűnjön. A lengetés művelete során a 3-D H gép T-rúdja elhagyhatja a meghatározott vízszintes és függőleges beállítási helyzetét. A T-rudat ezért meg kell fogni megfelelő oldalirányú terhelés alkalmazásával a lengetési mozgások alatt. Óvatosan járjanak el a T-rúd helyzetben tartása és a 3-D H gép lengetése során, hogy elkerülhető legyen külső terhelések gondatlanságból bekövetkező fellépése függőleges vagy hosszanti irányban.

A 3-D H gép talpait nem kell korlátozni vagy helyben tartani ennek a lépésnek a végrehajtása során. Ha a talpak helyzete megváltozik, megengedhető, hogy ebben az új helyzetben maradjanak egyelőre. Óvatosan illesszék vissza a háttámla teknőt az ülés háttámlára és ellenőrizzék a szintbeállításukat a nulla helyzet megállapítására. Ha a talpak bármilyen elmozdulása jött létre a 3-D H gép lengetési művelete során, akkor ezek áthelyezését a következőképpen végezzék el:

Felváltva emeljék el mindegyik talpat a minimális szükséges mértékig a padozattól, amíg megszűnik a kiegészítő talp elmozdulás. Ennek a felemelésnek a során a talpak képesek legyenek szabadon elfordulni; ne alkalmazzanak előre vagy oldalirányú terheléseket. Amikor mindkét talpat alsó helyzetébe visszaállították, a sarok érintkezzen az ebből a célból kialakított szerkezeti elemekkel.

Ellenőrizzék a szintbeállítást a nulla helyzet felvételéhez; ha szükséges, gyakoroljanak oldalirányú terhelést a hát támla teknő felső szélére, amely elegendő a 3-D H gép ülés teknőjének szintbe állítására az ülésen.

- 4.13. Megfogva a T-rudat, hogy megakadályozzák a 3-D H gép előrecsúszását az üléspárnán, a következők szerint járjanak el:
- tegyék vissza a háttámla teknőt az ülés támlához;
 - felváltva alkalmazzanak és szüntessenek meg 25 N-t nem meghaladó vízszintes irányú hátrafelé ható terhelést a háttámla szögbeállító rúdra, közelítőleg a törzs súlyok középvonalában, amíg a csípő szögbeállító szegmens nem jelzi, hogy stabil állapotot értek el terhelés megszüntetést követően. Gondoskodjanak, hogy elkerüljék külső lefelé vagy oldalirányú terhelés kialakulását a 3-D H gépre. Ha módosítani kell a 3-D H gép szintbeállítását, forgassák a háttámla teknőt előre, végezzék el az újra szintezést és ismételjék meg a 4.12. bekezdésben leírt eljárást.
- 4.14. Végezzék el az összes mérést.

- 4.14.1. Mérijék meg a „H” pont koordinátáit a három-dimenziós referencia rendszerhez képest.
- 4.14.2. A tényleges törzs dőlési szög leolvasható a 3-D H gép háttámla szögbeállító szegmensén, miközben a szonda teljesen hátradöntött helyzetben van.
- 4.15. Ha a 3-D H gép felszerelésének ismételt végrehajtására van szükség, az ülés szerelvény maradjon terheletlen legalább 30 perces időtartamra az újra beállítást megelőzően. A 3-D H gépet ne hagyják az ülést terhelő helyzetben annál hosszabb ideig, mint amennyire a vizsgálat végrehajtásához szükség van.
- 4.16. Ha ugyanabban a sorban elhelyezkedő ülések hasonló kialakításúaknak tekinthetők (padszerűen egybefüggő ülés, azonos kiképzésű ülések, stb.), elegendő egy „H” pont és egy „tényleges törzsdőlés-szög” meghatározása mindegyik ülés sor számára, a jelen Melléklethez fűzött 1. függelékben leírt 3-D H gépet a sorra jellemzőnek tekintett ülésen elhelyezve. Ez a helyzet legyen a következő:
 - 4.16.1. elülső sor esetén a vezető ülés;
 - 4.16.2. hátsó sor vagy sorok esetén egy szélső ülés.

8. Melléklet – 1. Függelék

HÁROMDIMENZIÓS, „H” PONTOT MEGHATÁROZÓ GÉP LEÍRÁSA ^{*/}

(3-D H gép)

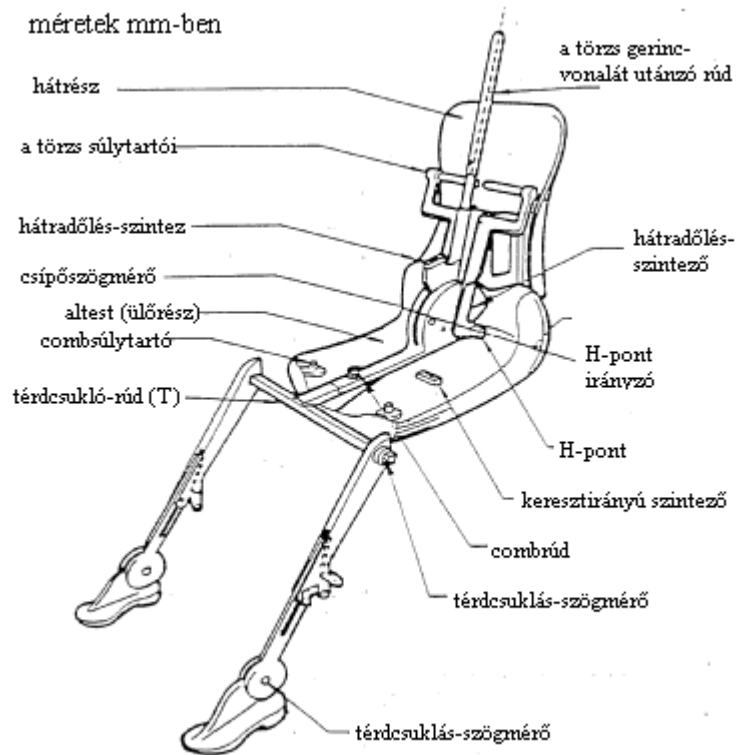
1. Háttámla és ülés teknők

A háttámla és ülés teknők erősített szerkezetű műanyag és fémszerkezeti anyagokból vannak felépítve; leképezik az emberi törzset és combokat és mechanikailag a „H” pontban vannak felfüggesztve. Egy szegmens van rögzítve a szögbeállító szondához a „H” pontban csuklóval ellátva, hogy mérni lehessen a tényleges törzs dőlésszöget. Az ülésteknőhöz csatlakoztatott beállítható combrúd határozza meg a comb középvonalát és a csípő szögmérőjének alapvonalát.

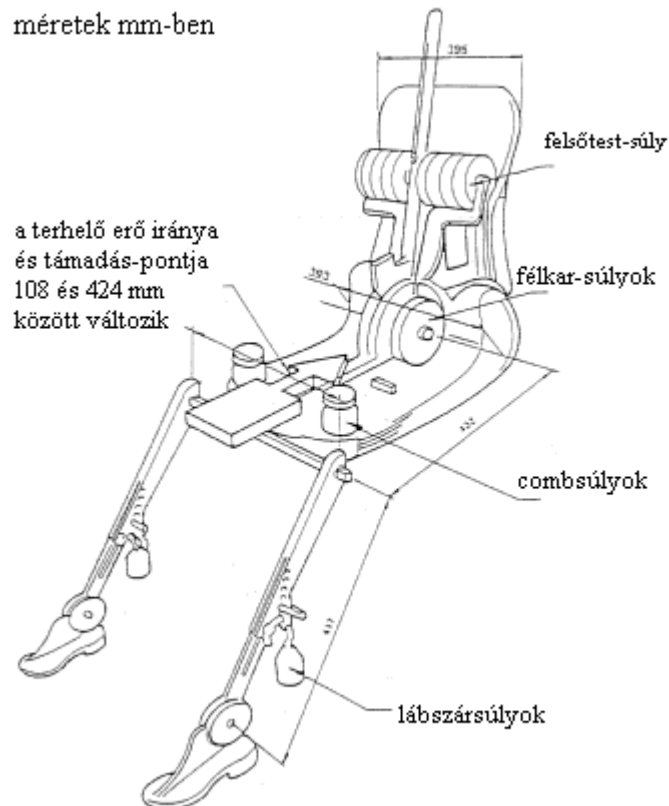
2. Test és láb elemek

Az alsó láb szegmensek az ülés teknő szerelvényéhez vannak csatlakoztatva, a térd csuklókat a T-rúdhoz kötve, amely a beállítható comb rúd oldalirányú nyúlványa. A kvadránsokat az alsó lábszegmensek foglalják magukba, hogy a térdhajlásszögek mérhetőek legyenek. A cipő és talp szerelvényeket beosztással látják el, hogy mérijék a talp szöget. Két vízmérték irányítja a készülék beállítását. A testelemek súlyait a megfelelő súly középpontba helyezik, hogy egy 76 kg tömegű férfival egyenértékű ülés besüppedés jöjjön létre. A 3-D H gép minden csukló pontját ellenőrizték szabad elmozdulásuk megvalósíthatósága szempontjából, anélkül, hogy észrevehető súrlódás következne be.

^{*/} A 3-D H gép szerkezeti felépítésének részletei vonatkozásában utalunk az Auto Mérnökök Társasága (SAE) kiadványára, 400 Commonwealth Drive, Warrendale, Pennsylvania 15096, USA. A gép megfelel az ISO Standard 6549-1980-ban leírtaknak.

1. Ábra – a 3-D H gép elemeinek jelölése

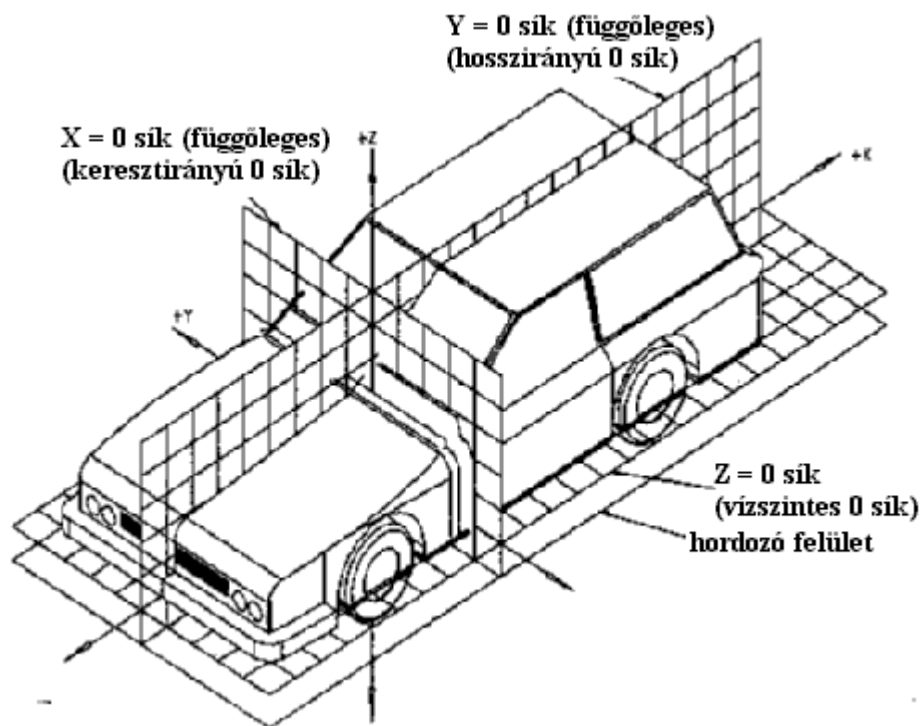

2. Ábra – a 3-D H gép elemeinek méretei és terhelési eloszlása

8. Melléklet – 2. Függelék

HÁROMDIMENZIÓS VONATKOZTATÁSI RENDSZER

1. A három-dimenziós vonatkoztatási rendszert három ortogonális sík határozza meg a gyártó által előírt módon (lásd az ábrát).^{*/}
2. A jármű mérési helyzetét a járműnek a hordó felületen úgy történő elhelyezése határozza meg, hogy a vonatkoztatási jelek koordinátái feleljenek meg a gyártó által kijelölt értékeknek.
3. Az „R” és a „H” pont koordinátáit a jármű gyártó által meghatározott vonatkoztatási jelekhez képest állapítják meg.

Ábra – Háromdimenziós vonatkoztatási rendszer

8. Melléklet – 3. Függelék

ÜLÉS HELYZETEKRE ÉRVÉNYES VONATKOZTATÁSI ADATOK

1. Vonatkoztatási adatok kódolása
A vonatkoztatási adatok minden ülés helyzetre egymás utáni sorrendben vannak felsorolva. Az ülés helyzeteket kétjegyű kód azonosítja. Az első jegy arab szám és megadja az ülések sorát, a számlálást a jármű elejétől a faráig végezve. A második jegy nagybetű, amely kijelöli egy sorban az ülés helyzetét, amint az a jármű előrehaladásának irányában látható; a következő betű jelöléseket használják:
L = Bal
C = Középső
R = Jobb

^{*/} A vonatkoztatási rendszer megfelel az ISO Szabvány 4130, 1980-nak.

- 2. Jármű mérési helyzet leírása
 - 2.1. Vonatkoztatási jelek koordinátái
 - X
 - Y
 - Z
 - 2. Vonatkoztatási adatok felsorolása
 - 3.1. Ülés helyzet
 - 3.1.1. Az „R” pont koordináták
 - X
 - Y
 - Z
 - 3.1.2. Méretezés alapjául szolgáló törzs dőlésszöge
 - 3.1.3. Ülés beállítás meghatározások^{*/}
 - vízszintes:
 - függőleges:
 - szög:
 - törzs dőlésszöge:

Megjegyzés: Vonatkoztatási adatok felsorolása további üléshelyzetekre a 3.2., 3.3., stb. bekezdésben.

^{*/} A nem megfelelőt töröljék.